

АНОТАЦІЯ

Чжоу Ілей. «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України». – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023.

Дисертація присвячена дослідженню теорії та практики реалізації процесу формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України. Доцільність наукового осмислення окресленої проблеми посилюється необхідністю усунення низки виявлених суперечностей, наявних у сучасній педагогічній теорії та практиці, зокрема: між потребою української держави у компетентних фахівцях, здатних успішно взаємодіяти з носіями інших культур в умовах глобалізованого суспільства та недостатнім рівнем сформованості мультикультурної компетентності вчителів; між формулюванням китайськими вченими актуальних для сьогодення теоретичних положень з проблеми формування мультикультурної компетентності у вчителів музичного мистецтва та незадовільним рівнем теоретичної розробки й узагальнення зазначених положень для можливості їх упровадження в українських університетах; між наявністю передового досвіду формування мультикультурної компетентності вчителів музичного мистецтва в університетах КНР та відсутністю змістово-методичного забезпечення його творчого застосування в освітньому процесі університетів України.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше: з'ясовано ступінь наукової розробленості проблеми формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України; проаналізовано й систематизовано теоретичні

положення науковців щодо формування мультикультурної компетентності в університетах КНР та України; за працями китайських та українських науковців визначено мультикультурне підгрунтя музичної освіти, яким є міжкультурна комунікація та діалог культур; на основі зіставлення й узагальнення точок зору науковців визначено сутність, структуру та зміст мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва; шляхом проведення порівняльного аналізу практики формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України виявлено загальні й особливі характеристики цих процесів; визначено перспективні напрями творчого використання педагогічно цінних доробок китайських фахівців з проблеми формування мультикультурної компетентності в умовах українських університетів.

Дістали подальшого розвитку педагогічні ідеї щодо змісту, форм та методів формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України.

До наукового обігу введено значну кількість (95) невідомих та маловідомих наукових праць китайських науковців, пов'язаних із формуванням мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що узагальнено теоретичні ідеї й систематизований досвід формування мультикультурної компетентності студентів в університетах КНР, сформульовані автором теоретичні положення та висновки можуть стати в пригоді для підвищення ефективності зазначеного процесу в українських закладах вищої освіти.

Матеріали та висновки проведеного дослідження можуть бути використані для укладання підручників, навчально-методичних посібників, оновлення змісту лекційних, семінарських та практичних занять з мистецької педагогіки, методики викладання дисциплін кваліфікації; у системі підвищення кваліфікації викладацьких кадрів.

У процесі проведення наукового пошуку було визначено й зіставлено тлумачення китайськими й українськими науковцями таких ключових понять дослідження, як «компетентність», «мультикультуралізм», «мультикультурна освіта», «мультикультурна освіта музичного спрямування» тощо. Основна увага наукової розвідки була зосереджена на визначення основного поняття дослідження «мультикультурна компетентність вчителів музичного мистецтва» та її структури. Як з'ясовано, у вітчизняній педагогіці ідея компетентного підходу не є новою й зосереджена на проблемі розвитку умінь та узагальнених засобів діяльності. Українські вчені під зазначеною категорією розуміють: набір відповідних знань, умінь, якостей, цінностей особистості; здатність адекватно діяти в мультикультурному середовищі; обізнаність, досвідченість людини в галузі мультикультурної комунікації тощо. Освітні орієнтири китайських науковців кінця ХХ ст. були спрямовані на розробку професійних та універсальних компетентностей. У працях вчених Китайської Народної Республіки (Qiquan Zhong, Jiuguang Yang, Tao Xin, Yu Jiang та ін.) термін «компетентність» вживається як синонім «професіоналізму», «педагогічної майстерності», «педагогічної підготовки», «кваліфікації» тощо. Таким чином, китайські вчені пов'язують поняття компетентності з поняттям професійної діяльності. Проаналізовано праці українських науковців з питань професійної компетентності вчителя музичного мистецтва та окремих компетентностей (фахова, музично-виконавська, мистецька, оркестрово-методична, мультикультурна та ін.). Визначено, що порівнюючи професійні компетенції вчителя музики з нормативними документами Міністерства освіти КНР, можна помітити єдність положень щодо підготовки сучасного вчителя музичного мистецтва, а мультикультурна компетентність є необхідною складовою його професійної компетентності та професійної діяльності у межах мультикультурної музичної освіти.

На основі аналізу наукової літератури, зіставлення й узагальнення поглядів на порушену проблему українських і китайських учених у

дослідженні визначено, що мультикультурна компетентність вчителя музичного мистецтва є інтегративним особистісним утворенням, що поєднує знання, уміння, цінності міжкультурної взаємодії, надає можливість відтворювати свою специфічну ідентичність через прослуховування, розучування та виконання музичних творів різних культур, передбачає готовність до міжкультурної комунікації та діалогу на основі визнання культурного різноманіття та плюралізму полікультурного суспільства.

Показано, що мультикультурна компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва має таку структуру: мотиваційно-ціннісний (передбачає високу мотивацію студентів до вивчення та розуміння мистецьких творів різних культур, визнання їх ціннісного наповнення, значення для національної культури та місця у культурі світу); когнітивно-змістовий (глибока стабільна спрямованість особистісних уподобань студентів у руслі оволодіння ними інформацією щодо основних характерних рис різних культур, ознайомлення з художніми та музичними творами, опрацювання наукової літератури щодо взаємодії культур, оцінювання мистецьких явищ, поєднання загальнолюдського й національно-регіонального факторів у культурі), емоційно-діяльнісний (емоційне осягнення змісту мистецьких творів; розуміння виражальних засобів різних видів мистецтв, зокрема і музичного; донесення змісту музичних творів до слухачів із різних соціальних, культурних та вікових груп), рефлексивно-особистісний (індивідуальне сприйняття та відношення до художніх та музичних творів різних культур, за допомогою сприяння діалогу культур та самосприйняття власних думок та переживань щодо мистецьких творів) компоненти.

У дисертації узагальнено досвід формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України. Зіставлено зміст, форми та методи формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у КНР та Україні за Програмою підготовки бакалаврів з музичного мистецтва (педагогічна освіта) у звичайних коледжах та університетах КНР, Освітньою програмою для

викладачів музичного мистецтва Фудзійського університету та педагогічного університету Яньтай. Надано статистику співвіднесення кредитів дисциплін музичного спрямування в університетах КНР. Проаналізовано навчальні програми чотирьох університетів України за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво): Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Криворізького державного педагогічного університету та Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка.

У дослідженні визначено, що процес формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України здійснюється не тільки в аудиторній, але й позааудиторній діяльності. Так, для майбутніх фахівців у КНР та Україні систематично проводять симпозиуми, конференції з вітчизняними та зарубіжними фахівцями, диспути, «круглі столи», на яких обговорюються різні аспекти проблеми формування мультикультурної компетентності. Як китайські так і українські студенти беруть активну участь у науково-дослідній діяльності з мультикультурної тематики, що демонструють результати захищених магістерських досліджень. Одним з видів роботи є участь у міжнародних наукових проектах, проходження стажувань у зарубіжних університетах, що дає змогу учителям музичного мистецтва краще ознайомитися з культурними традиціями різних народів, а після повернення додому донести до відома інших представників університетів інформацію про результати свого стажування. Ефективним засобом формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва є залучення до участі в науково-практичних конференціях і семінарах, майстер-класах відомих зарубіжних фахівців.

Формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в КНР має ґрунтовне національне філософське підґрунтя, оскільки універсальні компетентності надають можливість сформувати моральні

якості, соціальну відповідальність, навички самоорганізації, що є одним із завдань виховання.

На підставі вивчення педагогічно цінних доробок китайських фахівців з проблеми формування мультикультурної компетентності студентів університетів КНР визначено такі перспективні напрями творчого використання цих доробок в університетах України: проведення глибокого аналізу міжнародного фону мультикультурної музичної освіти у межах студентських та наукових досліджень; розробці потужного теоретичного обґрунтування, у межах якого пропонується змістове наповнення (розробка підручників та посібників, що демонструють музичні твори різних культур, стилів, напрямів, епох), впровадження інноваційних форм та методів навчання.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів зазначеної проблеми. Подальшої розробки потребують питання розробки змісту мультикультурної освіти учителів музичного мистецтва, визначення та розширення інноваційних форм та методів формування мультикультурної компетентності, виявлення педагогічних умов реалізації програм формування, організації самостійної роботи студентів з формування мультикультурної компетентності.

Ключові слова: мультикультурна компетентність, міжкультурна взаємодія, діалог культур, учителі музичного мистецтва, університет, КНР, Україна.

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Чжоу Ілей. Напрями дослідження мультикультуралізму в музичній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет*. Запоріжжя, 2019. Вип. 66. Т. 1. С.43-52.

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.19>

2. Чжоу Ілей, Матвеева О. Мультикультуралізм у сучасній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет*. Запоріжжя, 2021. Вип. 78. С. 87-92. (Особистий внесок здобувача: визначено, що реалізація принципів мультикультуралізму має свої особливості, різні форми та засоби й потребує застосування засобів мистецтва, як носіїв культурних традицій народу, які розкриваються через поняття «міжкультурна комунікація» та «діалог культур»).

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.78.14>

3. Чжоу Ілей. Підготовка вчителів музичного мистецтва в КНР та Україні у культурній перспективі. *«Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*. 2022, Вип. № 49, Т.2, С. 216-221.

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/49-2-34>

4. Чжоу Ілей. Мультикультурна підготовка вчителів музичного мистецтва як євроінтеграційна складова діяльності сучасного фахівця: аналіз досвіду. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Спецвипуск. Том 2. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 169-174.

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.32>

Наукові праці апробаційного характеру

5. Чжоу Ілей. Проблеми мультикультуралізму в освіті Китаю. *Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації*. Матеріали науково-практичної конференції (21-22 червня 2019 року). Харків : Друкарня Мадрид, 2019. с. 349-351

6. Чжоу Ілей. Напрями дослідження мультикультуралізму у розвідках науковців Китаю. *Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика»* (4–5 жовтня 2019 р.) м. Київ. С. 19-21.

7. Чжоу Ілей. Особливості формування полікультурної компетентності у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва в Китаї. *Мистецька освіта: теорія, методологія, технології*: зб. матер. II Всеукр. наук-практ. конф, 14 листопада. Кривий Ріг, 2019. С. 29-30

8. Чжоу Ілей. Проблеми мультикультурної підготовки вчителів загальноосвітніх шкіл КНР. *Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі»*, (7-8 червня 2022 р.), С. 56-58.

9. Чжоу Ілей. Взаємозв'язки музичної культури та мистецької освіти у дослідженнях науковців КНР. *VI Міжнародної науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика»*. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. С.138-141.

10. Чжоу Ілей. Щодо мультикультурної підготовки вчителів музичного мистецтва. *The III International Scientific and Practical Conference «Theories, methods and practices of the latest technologies»*, November 07 – 09, Tokyo, Japan. 2022, p. 288-291.

ABSTRACT

Zhou Yilei. «Formation of multicultural competence of future music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine». – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 01 Education/Pedagogy with a specialty 011 Educational,

pedagogical sciences. H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 2023.

The dissertation is devoted to the study of the theory and practice of the process of the formation of multicultural competence of future music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine.

The expediency of the scientific understanding of the outlined problem is strengthened by the need to eliminate a number of identified contradictions present in modern pedagogical theory and practice, in particular: between the Ukrainian state's need for competent specialists capable of successfully interacting with speakers of other cultures in the conditions of a globalized society and the insufficient level of multicultural competence of teachers; between the formulation by Chinese scientists of theoretical provisions relevant for the present on the problem of the formation of multicultural competence among music teachers and the unsatisfactory level of theoretical development and generalization of these provisions for the possibility of their implementation in Ukrainian universities; between the presence of excellent experience in the formation of multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and the lack of content-methodical support for its creative application in the educational process of Ukrainian universities.

The scientific novelty of the obtained research results is that for the first time are determined: the degree of scientific development of the problem of the formation of multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine has been clarified; the theoretical positions of scientists regarding the formation of multicultural competence in the universities of the People's Republic of China and Ukraine were analyzed and systematized; based on the works of Chinese and Ukrainian scientists, the multicultural foundation of music education is determined, which is intercultural communication and dialogue of cultures; based on the comparison and generalization of the points of view of scientists, the essence, structure and content of the multicultural competence of music teachers; by conducting a comparative analysis of the practice of forming

multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine, the general and special characteristics of these processes were revealed; determined prospective directions of creative use of pedagogically valuable works of Chinese specialists on the problem of multicultural competence formation in the conditions of Ukrainian universities.

Further development received pedagogical ideas regarding the content, forms and methods of forming the multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine.

A significant number (95) of unknown and little-known scientific works of Chinese scientists related to the formation of multicultural competence of music teachers have been introduced into scientific circulation.

The practical significance of the study summarize theoretical ideas and systematized experience of the formation of multicultural competence of students in the universities of the People's Republic of China, the theoretical provisions and conclusions formulated by the author can be useful for increasing the effectiveness of the specified process in Ukrainian institutions of higher education.

The materials and conclusions of the conducted research can be used for the compilation of textbooks, educational and methodological guides, updating the content of lectures, seminars and practical classes in art pedagogy, teaching methods of disciplines; in the system of professional development of teaching staff.

In the process of conducting a scientific search, the interpretations of Chinese and Ukrainian scientists of such key research concepts as «competence», «multiculturalism», «multicultural education», «multicultural music education» etc. were determined and compared. The main focus of the scientific research was focused on the definition of the main research concept «multicultural competence of music teachers» and its structure. As it turned out, in Ukrainian pedagogy, the idea of a competent approach is not new and is focused on the problem of developing skills and generalized means of activity. Ukrainian scientists under the mentioned category understand: a set of relevant knowledge, skills, qualities, values of the individual; the ability to act adequately in a multicultural environment; awareness,

experience of a person in the field of multicultural communication, etc. Educational orientations of Chinese scientists at the end of the 20th century. were aimed at developing professional and versatile competencies.

In the works of scientists of the People's Republic of China (Qiquan Zhong, Jiuquan Yang, Tao Xin, Yu Jiang, etc.), the term «competence» is used as a synonym for «professionalism», «pedagogical skill», «pedagogical training», «qualification», etc. Thus, Chinese scientists associate the concept of competence with the concept of professional activity. Analyzed the works of Ukrainian scientists on the professional competence of the music teacher and individual competences (professional, musical-performance, artistic, orchestral-methodical, multicultural, etc.).

It was determined that comparing the professional competencies of a music teacher with the regulatory documents of the Ministry of Education of the People's Republic of China, it is possible to notice the unity of the provisions regarding the training of a modern music teacher, and multicultural competence is a necessary component of his professional competence and professional activity within the framework of multicultural music education.

Based on the analysis of scientific literature, comparison and generalization of views on the raised problem of Ukrainian and Chinese scientists, the study determined that the multicultural competence of a music teacher is an integrative personal education that combines knowledge, skills, values of intercultural interaction, provides an opportunity to reproduce one's specific identity through listening , learning and performing musical works of different cultures, implies readiness for intercultural communication and dialogue based on the recognition of cultural diversity and pluralism of a multicultural society.

It is shown that the multicultural competence of future music teachers has the following structure: motivational-value (presupposes high motivation of students to study and understand artistic works of different cultures, recognition of their value content, significance for national culture and place in world culture); cognitive-content (deep and stable orientation of students' personal preferences in the direction

of their acquisition of information about the main characteristic features of various cultures, familiarization with artistic and musical works, study of scientific literature on the interaction of cultures, evaluation of artistic phenomena, combination of general human and national-regional factors in culture), emotional-active (emotional comprehension of the content of artistic works; understanding of expressive means of various types of art, including musical ones; conveying the content of musical works to listeners from different social, cultural and age groups), reflective-personal (individual perception and attitude to artistic and musical works of different cultures, with the help of promoting dialogue between cultures and self-perception of one's own thoughts and feelings about works of art) components.

The dissertation summarizes the experience of forming multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine. The content, forms and methods of forming the multicultural competence of future music teachers in the People's Republic of China and Ukraine according to the Bachelor's Training Program in Music Art (Pedagogical Education) in ordinary colleges and universities of the PRC, compared the Education Program for Music Art Teachers of Fuji University and Yantai Pedagogical University.

The statistics of the correlation of credits of musical disciplines in the universities of the PRC are provided. The study programs of four universities of Ukraine in the specialty 014.13 Secondary education (Musical art) were analyzed: National Pedagogical Dragomanov University, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kryvyi Rih State Pedagogical University and Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.

The study determined that the process of forming the multicultural competence of music teachers in the universities of the People's Republic of China and Ukraine is carried out not only in the classroom, but also outside the classroom. Thus, for future specialists in China and Ukraine, symposia, conferences with domestic and foreign specialists, debates, «round tables» are systematically held, at which various aspects of the problem of forming multicultural competence are discussed.

Both Chinese and Ukrainian students take an active part in research activities on multicultural topics, which demonstrate the results of finished master's studies in this field. One of the types of work is participation in international scientific projects, internships at foreign universities, which allows music teachers to better familiarize themselves with the cultural traditions of different peoples, and after returning home to inform other representatives of universities about the results of their internship. An effective means of forming the multicultural competence of future music teachers is the participation in scientific and practical conferences and seminars, master classes of well-known foreign specialists.

The formation of multicultural competence of music teachers in the People's Republic of China has a thorough national philosophical foundation, since versatile competences provide an opportunity to form moral qualities, social responsibility, self-organization skills, which is one of the tasks of education.

Based on the study of the pedagogically valuable experience of Chinese experts on the problem of the formation of multicultural competence of university students in the People's Republic of China, the following promising directions for the creative use of these experience in universities of Ukraine have been identified: conducting an in-depth analysis of the international background of multicultural music education within the framework of student and scientific research; the development of a powerful theoretical rationale, within which content is offered (the development of textbooks and manuals that demonstrate musical works of various cultures, styles, directions, eras), the introduction of innovative forms and methods of teaching.

The conducted research does not cover all aspects of the mentioned problem. The issues of developing the content of multicultural education of music teachers, defining and expanding innovative forms and methods of forming multicultural competence, identifying pedagogical conditions for implementing multicultural competence formation programs and organizing students' independent work on forming multicultural competence require further development.

Key words: multicultural competence, intercultural interaction, dialogue of cultures, music teachers, university, the People's Republic of China, Ukraine.

List of works published by the author on the topic of the dissertation***Scientific works in which the main results of the research are published:***

1. Zhou Yilei. Areas of research on multiculturalism in music education. *Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools. Classical Private University. Zaporizhzhia*, 2019. Issue 66. VOL. 1. PP. 43-52.
DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.19>
2. Zhou Yilei, Matveeva O. Multiculturalism in modern education. *Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools. Classical Private University. Zaporizhzhia*, 2021. Issue 78. P. 87-92. (Personal contribution of the applicant: it is determined that the implementation of the principles of multiculturalism has its own characteristics, different forms and means and requires the use of art as a carrier of cultural traditions of the people, which are revealed through the concepts of "intercultural communication" and "dialogue of cultures").
DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.78.14>
3. Zhou Yilei. Music Teacher Training in China and Ukraine from a Cultural Perspective. *"Topical Issues of the Humanities: Interuniversity Collection of Scientific Papers of Young Scientists. Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. 2022, Issue No. 49, Vol. 2, pp. 216-221.
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/49-2-34>
4. Zhou Yilei. Multicultural training of music teachers as a European integration component of the activity of a modern specialist: an analysis of experience. *Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects. Collection of scientific papers / Ministry of Education and Science of Ukraine, National Pedagogical Dragomanov University*. Special issue. Vol. 2. Kyiv: Helvetica Publishing House, 2022. C. 169-174.
DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.32>

Scientific works of approbation character:

5. Zhou Yilei. Problems of Multiculturalism in Chinese Education Traditional Culture in the Context of Globalization: *Synergy of Tradition and Innovation*.

Materials of the scientific and practical conference (June 21-22, 2019). Kharkiv: Printing House Madrid, 2019. pp. 349-351.

6. Zhou Yilei. Directions of Multiculturalism Research in the Studies of Chinese Scientists *International Scientific and Practical Conference "Modern Pedagogy and Psychology: Methodology, Theory and Practice"* (October 4-5, 2019). Kyiv. C. 19-21.

7. Zhou Yilei. Features of the formation of multicultural competence in the training of future music teachers in China. *Art Education: Theory, Methodology, Technology: Collection of materials. II All-Ukrainian scientific and practical conference*, November 14. Kryvyi Rih, 2019. C. 29-30

8. Zhou Yilei. Problems of multicultural training of teachers of secondary schools in China. *All-Ukrainian Scientific and Practical Conference "Art Education in an Interdisciplinary Dimension"*, (June 7-8, 2022), pp. 56-58.

9. Zhou Yilei. Interrelationships of musical culture and art education in the research of Chinese scientists. *VI International Scientific and Practical Conference "Psychological and Pedagogical Problems of Higher and Secondary Education in the Context of Modern Challenges: Theory and Practice"*. H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 2022.

10. Zhou Yilei. On the multicultural training of music teachers. *The III International Scientific and Practical Conference "Theories, methods and practices of the latest technologies"*, November 07 - 09, Tokyo, Japan. 2022, p. 288-291.